

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАУ БЕЛАРУСІ І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР

№ 11 (922)

Чацвер, 12 сакавіка 1953 года

Цана 50 кап.

З цвёрдай верай у свае невычарпальныя сілы і магчымасці савецкі народ творыць вялікую справу будаўніцтва камунізма. У свеце няма такіх сіл, якія маглі-б спыніць паступальны рух савецкага грамадства да камунізма!

Пахаванне Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. На трыбуне Маўзэля — таварышы Георгіў-Джэ, Балеслаў Берут, Пак Дэн Ай, Вальтэр Ульбрыхт, Далорэс Ібаруры, Ото Гротэваль, Вылко Чэрвенкаў, Маціас Ракашы, П'етро Нені, Пальміро Тальяні, Жак Дзюкло, Клемент Готвальд, Н. А. Булганін, В. М. Молатаў, К. Е. Варашылаў, Г. М. Маленкоў, Н. С. Хрушчоў, Л. П. Берыя, М. З. Сабурраў, Чжоу Энь-лай, М. Г. Первухін, Л. М. Кагановіч, Н. М. Швернік, А. І. Мікаея.

Пахаванне Іосіфа Вісарыёнавіча СТАЛІНА

Жалобны мітынг на Краснай плошчы 9 сакавіка 1953 года

9 сакавіка 1953 года на Краснай плошчы ў Маскве адбылося пахаванне Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Старшыня Камісіі па арганізацыі пахавання Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна тав. Н. С. Хрушчоў прадстаўляе слова Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР і Сакратару Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Савецкага Саюза таварышу Георгію Максіміліянавічу Маленкову.

Наступную прамову гаворыць першы намеснік Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР таварыш Лаўрэнці Паўлавіч Берыя.

Затым выступае з прамовай першы намеснік Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР таварыш Вячаслаў Міхайлавіч Молатаў.

Прамова таварыша Г. М. Маленкова

Дарагія суайчыннікі, таварышы, сябры! Дарагія зарубежныя браты! Наша партыя, савецкі народ, усё чалавецтва панеслі найцяжэйшую, безваротную ўтрату. Скончыў свой слаўны жыццёвы шлях наш настаўнік і правадчы, найвялікшы геній чалавецтва Іосіф Вісарыёнавіч Сталін.

У гэтыя цяжкія дні глыбокі смутак савецкага народа падзяляе ўсё перадавое і прагрэсіўнае чалавецтва. Імя Сталіна бязмерна дарагое савецкім людзям, найшырэйшым народным масам ва ўсіх частках свету. Неабдымна веліч і значэнне дзейнасці таварыша Сталіна для савецкага народа і для працоўных усіх краін. Справы Сталіна будуць жыць у вяках, і ўдзячныя патомкі таксама, як і мы з вамі, будуць славіць імя Сталіна.

Таварыш Сталін аддаў сваё жыццё справе вызвалення рабочага класа і ўсіх працоўных ад гнёту і кабалы эксплуатацыйнага, справе пазбаўлення чалавецтва ад знішчальных войнаў, справе барацьбы за свабоднае і шчаслівае жыццё на зямлі для працоўнага народа.

Таварыш Сталін, вялікі мысліцель нашай эпохі, творца развіцця ў новых гістарычных умовах вучэнне марксізма-ленінізму. Імя Сталіна справядліва стаіць побач з імямі найвялікшых людзей ва ўсёй гісторыі чалавецтва — Маркса — Энгельса — Леніна.

Наша партыя следуе вялікаму вучэнню марксізма-ленінізму, якое дае партыі і народу неперажывальную сілу, умёнае пракладаць новыя шляхі ў гісторыі.

Ленін і Сталін на працягу доўгіх год вялі ў цяжкіх умовах падполля барацьбу за вызваленне народаў Расіі ад іга самадзяржаў, ад гнёту панаўшчыкаў і капіталістаў. На чале з Леніным і Сталіным савецкі народ ажыццявіў найвялікшы паворот у гісторыі чалавецтва, паклаў канец шляху капіталізму ў нашай краіне і вышаў на новы шлях — шлях сацыялізму.

Прадаўжаючы справу Леніна і няспынна развіваючы ленынскае вучэнне, якое асвятляе партыі і Савецкай дзяржаве шлях уперад, таварыш Сталін прывёў нашу краіну да сусветна-гістарычнай перамогі сацыялізму, што забяспечыла ўпершыню за многія тысячгадоўлі існавання чалавечага грамадства знішчэнне эксплуатацыі чалавеча чалавекам.

Ленін і Сталін заснавалі першую ў свеце дзяржаву рабочых і сялян, нашу Савецкую дзяржаву. Нястомна працаваў таварыш Сталін над умацаваннем Савецкай дзяржавы. Моцнасьць і магутнасць нашай дзяржавы з'яўляюцца важнейшай умовай паспяховай пабудовы камунізма ў нашай краіне.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб і далей нястомна і бэсабокова ўмацоўваць на-

шу вялікую сацыялістычную дзяржаву, аплот міру і бяспекі народаў.

У імя таварыша Сталіна звязана вырашэнне аднаго з самых складаных пытанняў у гісторыі развіцця грамадства — нацыянальнага пытання. Найвялікшы тэарэтык нацыянальнага пытання таварыш Сталін забяспечыў упершыню ў гісторыі, у маштабе вялікай многанацияльнай дзяржавы, ліквідацыю векавой нацыянальнай розні. Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна наша партыя дабілася пераадолення эканамічнай і культурнай адсталасці раней прыгнэтаўшыхся народаў, згуртавала ў адзіную брацкую сям'ю ўсе нашы Савецкага Саюза і выкавала дружбу народаў.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб забяспечыць далейшае ўмацаванне адзінства і дружбы народаў Савецкай краіны, умацаванне Савецкай многанацияльнай дзяржавы. Пры дружбе народаў нашай краіны нам не страшны ніякія ні ўнутраныя, ні знешнія ворагі.

Пад непасрэдным кіраўніцтвам таварыша Сталіна стваралася, расла і мацнела Савецкая Армія. Умацаванне абароназдольнасці краіны і ўмацаванне Савецкіх Узброеных Сіл з'яўляліся прадметам нястомных клопатаў таварыша Сталіна. На чале ся сваім вялікім палкаводцам — Генералісімусам Сталіным Савецкая Армія атрымала гістарычную перамогу ў другой сусветнай вайне і пазбавіла народы Еўропы і Азіі ад пагрозы фашысцкага рабства.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб усмярна ўмацоўваць магутныя Савецкія Узброеныя Сілы. Мы павінны трымаць іх у стане баявой гатоўнасці для сакрушальнага адпору любому нападу ворага.

У выніку нястомнай працы таварыша Сталіна, па распрацаваных ім планах, наша партыя ператварыла раней адсталую краіну ў магутную індустрыяльна-калгасную дзяржаву, стварыла новы эканамічны лад, які не ведае крызісаў і беспрацоўя.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб забяспечыць далейшы росквіт сацыялістычнай Радзімы. Мы павінны ўсямерна развіваць сацыялістычную прамысловасць, аплот магутнасці і моцнасці нашай краіны. Мы павінны ўсямерна ўмацоўваць калгасны лад, дабівацца далейшага ўздыму і працаўтварэння ўсіх калгасаў Савецкай краіны, мацаваць саюз рабочага класа і калгаснага сялянства.

У галіне ўнутранай палітыкі нашы галоўныя клопаты заключаюцца ў тым, каб няўхільна дабівацца далейшага палепшання матэрыяльнага добрабыту рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі, усіх савецкіх людзей. Законам для нашай партыі і Урада з'яўляецца абавязак неаслабна клапаціцца аб

шчасці народа, аб максімальным задавальненні яго матэрыяльных і культурных патрэбнасцей.

Ленін і Сталін стварылі і загартавалі нашу партыю, як вялікую пераўтвараючую сілу грамадства. Таварыш Сталін усё сваё жыццё вучыў таму, што няма нічога вышэй звання члена Камуністычнай партыі. Ва ўпорнай барацьбе з ворагамі таварыш Сталін адстаў ад адзінства, маналітнасць і згуртаванасць радыёў нашай партыі.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб і далей ўмацоўваць вялікую Камуністычную партыю. Сіла і неперажывальнасць нашай партыі ў адзінстве і згуртаванасці яе радыёў, у адзінстве волі і дзеяння, ва ўменні членаў партыі зліць сваю волю з волі і жаданнямі партыі. Сіла і неперажывальнасць нашай партыі — у непарунай сувязі з народнымі масамі. Аснова адзінства партыі і народа — нязменнае служэнне партыі інтарэсам народа. Мы павінны як зніцу вока захоўваць адзінства партыі, яшчэ больш ўмацоўваць непарульную сувязь партыі з народам, выхоўваць камуністаў і ўсіх працоўных у духу высокай палітычнай плынасці, у духу неперажывальнасці і цвёрдасці ў барацьбе з унутранымі і знешнімі ворагамі.

Пад вадзіцельствам Вялікага Сталіна створан магутны лагер міру, дэмакратыі і сацыялізму. У гэтым лагery ў цесным брацкім яднанні ідуць уперад разам з савецкім народам вялікі кітайскі народ, брацкія народы Польшчы, Чэхаславакіі, Балгарыі, Венгрыі, Румыніі, Албаніі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, Мангольскай Народнай Рэспублікі. Ва ўпорнай барацьбе адстойвае незалежнасць сваёй радзімы геранскі карэйскі народ. Мужна змагаецца за свабоду і нацыянальную незалежнасць народ В'етнама.

Наш свяшчэнны абавязак заключаецца ў тым, каб захоўваць і ўмацоўваць найвялікшае заваяванне народаў — лагер міру, дэмакратыі і сацыялізму, мацаваць узы дружбы і салідарнасці народаў краін дэмакратычнага лагера. Мы павінны ўсямерна ўмацоўваць вечную, непарульную брацкую дружбу Савецкага Саюза з вялікім кітайскім народам, з працоўнымі ўсіх краін народнай дэмакратыі.

Народы ўсіх краін ведаюць таварыша Сталіна як вялікага сягонца міру. Найвялікшыя намаганні свайго генія накіроўваў таварыш Сталін да таго, каб адстаць справу міру для народаў усіх краін. Знешняя палітыка Савецкай дзяржавы — палітыка міру і дружбы паміж народамі з'яўляецца рашаючай перашкодай да развіцця новай вайны і адпавядае кроўным інтарэсам усіх народаў. Савецкі Саюз нязменна выступаў і выступае ў абарону справы міру, таму што яго інтарэсы неаддзялімы ад справы міру ва ўсім свеце. Савецкі Саюз праводзіў і праводзіць паслядоўную палітыку заха-

вання і ўмацавання міру, палітыку барацьбы супраць падрыхтоўкі і развіцця новай вайны, палітыку міжнароднага супрацоўніцтва і развіцця дзелавых сувязей з усімі краінамі, палітыку, якая зыходзіць з ленынска-сталінскага палажэння аб магчымасці працяглага суіснавання і мірнага сабратства двух розных сістэм — капіталістычнай і сацыялістычнай.

Вялікі Сталін выхоўваў нас у духу бязмежна адданага служэння інтарэсам народа. Мы верныя слугі народа, а народ хоча міру, ненавідзіць вайну. Няхай будзе свяшчэнным для ўсіх нас жаданне народа не дапусціць праціска крыві мільёнаў людзей і забяспечыць мірнае будаўніцтва шчаслівага жыцця!

У галіне знешняй палітыкі нашы галоўныя клопаты заключаюцца ў тым, каб не дапусціць новай вайны, жыць у міры з усімі краінамі. Камуністычная партыя Савецкага Саюза, Савецкі Урад лічаць, што самай правільнай, неабходнай і справядлівай знешняй палітыкай з'яўляецца палітыка міру паміж усімі народамі, заснаваная на ўзаемным давер'і, дзейнасці, абспрацоўцы на факты і пацвярджаемая фактамі. Урады павінны верна служыць сваім народам, а народы прагнуць міру, праклінаюць вайну. Значнымі з'яўляюцца тыя ўрады, якія заходзяць ашуканні народам, пойдучы супраць свяшчэннага жадання народаў захаваць мір і не дапусціць новай крывавай бойні. Камуністычная партыя, Савецкі Урад стаяць на тым, што палітыка міру паміж народамі з'яўляецца адзіна правільнай, адпавядаючай жыццёвым інтарэсам усіх народаў палітыкай.

Таварышы! Уход з жыцця нашага правадчыра і настаўніка Вялікага Сталіна ускладае на ўсіх савецкіх людзей абавязак мношчых свае намаганні ў ажыццяўленні грандыёзных задач, якія стаяць перад савецкім народам, павялічваючы свой уклад у агульную справу будаўніцтва камуністычнага грамадства, умацавання магутнасці і абароназдольнасці нашай сацыялістычнай Радзімы.

Працоўныя Савецкага Саюза бачаць і ведаюць, што наша магутная Радзіма ідзе да новых поспехаў. У нас ёсць усё неабходнае для пабудовы поўнага камуністычнага грамадства.

З цвёрдай верай у свае невычарпальныя сілы і магчымасці савецкі народ творыць вялікую справу будаўніцтва камунізма. У свеце няма такіх сіл, якія маглі-б спыніць паступальны рух савецкага грамадства да камунізма!

Бывай, наш настаўнік і правадчыра, наш дарагі друг, родны таварыш Сталін!

Уперад па шляху да поўнага таржаства вялікай справы Леніна — Сталіна!

ПАХАВАННЕ ІЮСИФА ВІСАРЫЁНАВІЧА СТАЛІНА

Прамова таварыша Л. П. Берыя

Дарагія таварышы, сябры!

Цяжка выказаць словамі пачуццё вялікага смутку, якое перажываюць у гэтыя дні наша партыя і народы нашай краіны, усё прагрэсіўнае чалавецтва.

Не стала Сталіна — вялікага саратніка і геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна. Уйшоў ад нас чалавек, самы блізі і родны ўсім савецкім людзям, мільёнам працоўных усяго свету.

Усё жыццё і дзейнасць Вялікага Сталіна з'яўляецца натхняючым прыкладам вернасці ленынізму, прыкладам самаадданнага служэння рабочаму класу і ўсяму працоўнаму народу, справе вызвалення працоўных ад гнёту і эксплуатацыі.

Вялікі Ленін заснаваў нашу партыю, прывёў яе да перамогі пролетарскай рэвалюцыі.

Разам з Вялікім Леніным яго геніяльны саратнік Сталін умацоўваў большыцкую партыю і ствараў першую ў свеце сацыялістычную дзяржаву.

Пасля смерці Леніна Сталін амаль трыццаць год вёў нашу партыю і краіну па ленынскаму шляху. Сталін адстаў ленынізм ад шматлікіх ворагаў, развіў і ўзбагаціў вучэнне Леніна ў новых гістарычных умовах. Мудрае кіраўніцтва Вялікага Сталіна забяспечыла нашаму народу пабудову сацыялізму ў СССР і сусветна-гістарычную перамогу Савецкага Саюза ў Вялікай Айчыннай вайне. Вялікі зодчы комунізма, геніяльны правадэр, наш родны Сталін узброў і нашу партыю і народ велічнай праграмай будаўніцтва комунізма.

Таварышы! Няўтольны боль у нашых сэрцах, наймаверна цяжкая ўтрата, але і пад гэтым цяжарам не сагнацца сталыя воля Комуністычнай партыі, не пахінецца яе адліства і цвёрдая рашымасць у барацьбе за комунізм.

Наша партыя, узброеная рэвалюцыйнай тэорыяй Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна, умудраваў паўвекавым вопытам барацьбы за інтарэсы рабочага класа і ўсіх працоўных, ведае, як весці справу, каб забяспечыць пабудову комуністычнага грамадства.

Цэнтральны Камітэт нашай партыі і Савецкі Урад у справе кіраўніцтва краінай прайшлі вялікую школу Леніна і Сталіна.

У агні грамадзянскай вайны і інтэрвенцыі, у цяжкія гады барацьбы з разрухай і голадам, у барацьбе ва індустрыялізацыю краіны і калектывізацыю сельскай гаспадаркі, у цяжкія гады Вялікай Айчыннай вайны, калі вырашаўся лёс нашай Радзімы і лёс усяго чалавецтва, Цэнтральны Камітэт партыі і Савецкі Урад, узначальваючы і накіроўваючы гераічную барацьбу савецкага народа, набылі велізарны вопыт кіраўніцтва партыяй і краінай.

Таму народы Савецкага Саюза могуць і надалей з поўнай упэўненасцю пакласціся на Комуністычную партыю, яе Цэнтральны Камітэт і на свой Савецкі Урад.

Ворагі Савецкай дзяржавы разлічваюць, што папесенная нам цяжкая ўтрата прывядзе да разброду і разгубленасці ў нашых радах.

Але дарэмна іх разлікі: іх чакае жорсткае расчараванне.

Хто не спяць, той бачыць, што наша партыя ў цяжкія дні яе дні яшчэ цясней змыкае свае рады, што яна адзіная і непахісная.

Хто не спяць, той бачыць, што ў гэтыя жалобныя дні ўсе народы Савецкага Саюза ў брацкім яднанні з вялікім рускім народам яшчэ цясней згуртаваліся вакол Савецкага Урада і Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі.

Савецкі народ адзінадушна падтрымлівае як унутраную, так і знешнюю палітыку Савецкай дзяржавы.

Наша ўнутраная палітыка заснавана на непарушным саюзе рабочага класа і калгаснага сялянства, на брацкай дружбе паміж народамі нашай краіны, на трывалым аб'яднанні ўсіх савецкіх нацыянальных рэспублік у сістэме адзінай вялікай многанацияльнай дзяржавы — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Гэтая палітыка накіравана на далейшае ўмацаванне эканамічнай і ваеннай магутнасці нашай дзяржавы, на далейшае развіццё народнай гаспадаркі і максімальнае задавальненне растуць матэрыяльных і культурных патрэбнасцей усяго савецкага грамадства.

Рабочыя, калгаснае сялянства, інтэлігенцыя нашай краіны могуць працаваць спакойна і упэўнена, ведаючы, што Савецкі Урад будзе клапаціцца і нястомна ахоўваць іх права, запісаныя ў Сталінскай Канстытуцыі.

Наша знешняя палітыка ясная і зразумелая. З першых дзён Савецкай улады Ленін вызначыў

знешнюю палітыку Савецкай дзяржавы, як палітыку міру.

Гэтую палітыку міру няўхільна ажыццяўляў вялікі прадаўжальнік справы Леніна наш мудры правадэр Сталін.

І надалей знешняя палітыка Савецкага Урада будзе ленынска-сталінскай палітыка захавання і ўмацавання міру, барацьбы супраць падрыхтоўкі і развязвання новай вайны, палітыка міжнароднага супрацоўніцтва і развіцця дзелавых сувязей з усімі краінамі на аснове ўзаемнасці.

Савецкі Урад будзе яшчэ больш умацоўваць брацкі саюз і дружбу, супрацоўніцтва ў агульнай барацьбе за справу міру ва ўсім свеце, шырокае эканамічнае і культурнае супрацоўніцтва з вялікай Кітайскай Народнай Рэспублікай, з усімі краінамі народнай дэмакратыі і Германскай Дэмакратычнай Рэспублікай.

Нашы браты і сябры за рубяжом могуць быць упэўнены, што Комуністычная партыя і народы Савецкага Саюза, верныя шляху пролетарскага інтэрнацыяналізма, шляху Леніна — Сталіна, будуць і ў далейшым умацоўваць і развіваць дружэственыя сувязі з працоўнымі капіталістычных і каланіяльных краін, якія змагаюцца за справу міру, дэмакратыі і сацыялізму.

Глыбокія пачуцці дружбы з'яўляюць наш народ з гераічным карэйскім народам, які змагаецца за сваю незалежнасць.

Нашы вялікія правадэры Ленін і Сталін вучылі нас нястомна павышаць і адточваць пільнасць партыі і народа да падкопаў і інтрыг ворагаў Савецкай дзяржавы.

Цяпер мы павінны яшчэ больш змацаваць сваю пільнасць.

Няхай ніхто не думае, што ворагі Савецкай дзяржавы змогуць застаць нас знянашку. Для абароны Савецкай Радзімы нашы доблесныя Узброеныя Сілы аснашчаны ўсімі відамі сучаснай зброі. Нашы салдаты і матросы, афіцэры і генералы, узбагачаны вопытам Вялікай Айчыннай вайны, здолеюць належным чынам сустрэць любога агрэсара, які адважыцца напасці на нашу краіну.

Сіла і несакрушальнасць нашай дзяржавы заключана не толькі ў тым, што яна мае загартаваную ў баях, авеную славай армію.

Магутнасць Савецкай дзяржавы заключаецца ў адлістве савецкага народа, у яго давер'і да Комуністычнай партыі — вядучай сілы савецкага грамадства, у давер'і народа да свайго Савецкага Урада. Комуністычная партыя і Савецкі Урад высока цэняць гэтае давер'е народа.

Савецкі народ з адзідушным адабрэнем сустрэў Пастаянна Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, Савета Міністраў і Прэздыума Вярхоўнага Савета СССР аб правядзенні надзвычайных рашэнняў, накіраваных на забеспячэнне бесперабойнага і правільнага кіраўніцтва ўсім жыццём краіны.

Адным з гэтых важных рашэнняў з'яўляецца назначэнне на пост Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР таленавітага вучня Леніна і вернага саратніка Сталіна Георгія Максіміліянавіча Маленкова.

Рашэнні, прынятыя вышэйшымі партыйнымі і дзяржаўнымі органамі нашай краіны, з'явіліся яркім выразнем поўнага адліства і згуртаванасці ў кіраўніцтве партыяй і дзяржавай.

Гэтае адліства і згуртаванасць у кіраўніцтве краінай з'яўляюцца залогам паспяховага правядзення ў жыццё ўнутранай і знешняй палітыкі, гадамі выпрацаванай нашай партыяй і Урадам, пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна.

Сталін, таксама як і Ленін, пакінуў нашай партыі і краіне вялікую спадчыну, якую трэба берасьці, як знічку вока, і нястомна яе памнажаць.

Вялікі Сталін выхаваў і згуртаваў вакол сябе калгору выпрабаваных у баях кіраўнікоў, якія авалодалі ленынска-сталінскім майстэрствам кіраўніцтва, на плечы якіх пала гістарычная адказнасць дасягнуць перамогі ў вялікай справе, пачату Сталіным і паспяхова прадоўжанаю Сталіным.

Народы нашай краіны могуць быць упэўнены ў тым, што Комуністычная партыя і Урад Савецкага Саюза не пашкадуюць сваіх сіл і свайго жыцця для таго, каб захоўваць сталёнае адліства радоў партыі і яе кіраўніцтва, мацаваць непарушную дружбу народаў Савецкага Саюза, мацаваць магутнасць Савецкай дзяржавы, нязменна захоўваць вернасць ілізм марксізма-ленынізму і, следуючы заветам Леніна і Сталіна, прывесці краіну сацыялізма да комунізма.

Вечная слава нашаму любімаму, дарагому правадэру і настаўніку — Вялікаму Сталіну.

Прамова таварыша В. М. Молатава

Дарагія таварышы і сябры!

У гэтыя дні мы ўсе перажываем цяжкую гору — смерць Іюсіфа Вісарыёнавіча Сталіна, утрату вялікага правадэра і разам з тым блізкага, роднага, бясконца дарагога чалавека. І мы, яго старэй і бліжэй сябры, і мільёны-мільёны савецкіх людзей, якіх працоўныя ва ўсіх краінах, ва ўсім свеце, развітаюцца сёння з таварышам Сталіным, якога мы ўсе так любілі і які заўсёды будзе жыць у нашых сэрцах.

Таварыш Сталін называў сябе вучнем Леніна, разам з якім ён ствараў і пабудаваў нашу вялікую Комуністычную партыю, разам з якім ён кіраваў рэвалюцыйнай барацьбой народа супраць царызма і капіталізма, за звяржэнне гнёту памешчыкаў і капіталістаў у нашай краіне, разам з якім ён ствараў і пабудаваў нашу Савецкую сацыялістычную дзяржаву, разам з якім ён заклаў асновы для растуцага на нашых вачах брацкага супрацоўніцтва і аб'яднання вялікіх і малых народаў. Сталін — вялікі прадаўжальнік вялікай справы Леніна.

Пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі на чале з таварышам Сталіным, савецкі народ пабудаваў сацыялізм у нашай краіне і разгарнуў ажыццяўленне вялікай праграмы няўхільнага ўздыму матэрыяльнага добрабыту і культуры ўзроўню савецкага народа; атрымаў сусветна-гістарычную перамогу над фашызмам у другой сусветнай вайне і тым рашуча аслабіў сілы знешніх ворагаў СССР; вывёў Савецкі Саюз са становішча міжнароднай ізаляцыі, забяспечыўшы ўтварэнне пераможнага лагера міралюбівых дзяржаў з насельніцтвам у 800 мільёнаў чалавек; адкрыў для нашай краіны светлыя перспектывы пабудовы комуністычнага грамадства, заснаванага на свабоднай працы, на сапраўднай роўнасці і брацтве людзей.

Мы па праву можам ганарыцца тым, што апошнія трыццаць год жылі і працавалі пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна. Мы выхаваны Леніным і Сталіным. Мы — вучні Леніна і Сталіна. І мы заўсёды будзем памятаць тое, чаму да апошніх дзён вучылі нас Сталін, бо мы хочам быць вернымі і дастойнымі вучнямі і паслядоўнікамі Леніна, вернымі і дастойнымі вучнямі і паслядоўнікамі Сталіна.

Усё жыццё таварыша Сталіна, асветленае сонечным святлом вялікіх ідэй натхнёнага народнага барацьбы за комунізм, — жыццё і жыццесцярджаючы прыклад для нас.

Сталін вышаў з народа, заўсёды адчуваў сваю кроўную сувязь з народам, з рабочым класам і працоўным сялянствам, аддаваў усе свае магутныя сілы, усевай вялікі гений народу. Сваім светлым розумам Сталін, будучы яшчэ юнаком, убачыў і глыбока зразумеў, што ў наш час народ можа знайсці сваю дарогу да шчаслівага жыцця толькі на шляхах барацьбы за комунізм. Гэта і вызначыла яго жыццёвы шлях. Сталін прысвяціў сябе, усё сваё жыццё без астатку, барацьбе за комунізм, самаадданай барацьбе за шчасце працоўных, за шчасце народа.

Сталін заўсёды ўмеў злучыць штодзённую нялёгкую дзейнасць камуніста-рэвалюцыянера ў рабочых масах з глыбокім вучэннем тэорыі марксізма.

Такім ён быў у маладыя гады ў Тбілісі, у Баку. Такім ён быў у бурныя гады рускай рэвалюцыі і ў цяжкія гады царскай рэакцыі, калі ён быў моцна звязан з рабочымі Пецярбурга, пастаянна знаходзіўся пад градам рэпрэсій, падвяргаючыся праследаванням у турмах і ў ссылках.

Выключныя дараванні таварыша Сталіна, як непараўнальнага арганізатара нашай партыі і Савецкай дзяржавы і геніяльнага тэарэтыка марксізма-ленынізма, разгарнуліся поўнасьцю ў гады рэвалюцыі і будаўніцтва сацыялізма.

За гэтыя гады наша партыя вырасла, узнялася і ператварылася ў вялікую кіруючую сілу сацыялістычнай рэвалюцыі ў нашай краіне і набыла значэнне вядучай сілы ва ўсім міжнародным рабочым руху. За гэтыя гады Савецкая многанацияльная дзяржава, якая стала ўзорам практычнага ажыццяўлення дружбы і брацкага супрацоўніцтва народаў, — за гэтыя гады наша дзяржава, аб'япіраючыся на рабочы клас і калгаснае сялянства, узмацнела, як дзяржава пераможнага сацыялізма і ўступіла на шлях стварэння комуністычнага грамадства. Гіганцкая роля ў кіраўніцтве ўсёй гэтай справы, усім развіццём сіл нашай партыі і Савецкай дзяржавы належыць таварышу Сталіну.

Сталін не толькі ажыццяўляў у гэтыя гады штодзённае кіраўніцтва сацыялістычным будаўніцтвам у СССР. Ён пастаянна працаваў над тэарэтычнымі

проблемамі будаўніцтва комунізма ў нашай краіне і над праблемамі міжнароднага развіцця ў цэлым, асветляючы святлом навукі марксізма-ленынізма шляхі далейшага развіцця СССР, законы развіцця сацыялізма і капіталізма ў сучасных умовах. Ён узброў і нашу партыю і ўвесь савецкі народ новымі важнейшымі адкрыццямі марксіска-ленынскай навукі, якія на многія гады асветляюць наш рух уперад, да перамогі комунізма.

Сталін непасрэдна кіраваў стварэннем і арганізацыяй сіл Чырвонай Арміі і яе слаўнымі баявымі справамі на самых рашаючых франтах у гады грамадзянскай вайны. Сталін, як Вярхоўны Галоўнакамандуючы ў гады Вялікай Айчыннай вайны, прывёў нашу краіну да перамогі над фашызмам, якая змяніла карніным чынам становішча ў Еўропе і ў Азіі.

Быць вернымі і дастойнымі паслядоўнікамі Сталіна, — значыць, заўсёды памятаць і няўхільна клапаціцца аб умацаванні Савецкай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, забяспечваючы належную гатоўнасць Савецкіх Узброеных Сіл на выпадку любой вылазкі агрэсара супраць нашай краіны. Быць вернымі і дастойнымі паслядоўнікамі Сталіна, — значыць таксама, працягваць належную пільнасць і цвёрдасць у барацьбе супраць усіх і ўсякіх падкопаў нашых ворагаў, агантаў імперыялістычных агрэсіўных дзяржаў.

Наша Савецкая дзяржава не мае ніякіх агрэсіўных мэт і са свайго боку не дапускае ўмяшання ў справы іншых дзяржаў. Наша знешняя палітыка, якая вядома ва ўсім свеце, як сталінская міралюбівая знешняя палітыка, з'яўляецца палітыкай абароны міру паміж народамі, з'яўляецца непахіснай палітыкай захавання і ўмацавання міру, барацьбы супраць падрыхтоўкі і развязвання новай вайны, палітыкай міжнароднага супрацоўніцтва і развіцця дзелавых сувязей з усімі краінамі, якія самі таксама імкнуцца да гэтага. Такая знешняя палітыка адпавядае карніным інтарэсам савецкага народа і разам з тым інтарэсам усіх іншых міралюбівых народаў.

У нашай краіне ажыццёлена на савецкай аснове стварэнне такой многанацияльнай дзяржавы, якая, па сваёй трываласці, няўхільнаму росту матэрыяльнай магутнасці і ўздыму культуры народаў, не мае сабе прыкладу ў гісторыі. Ва ўсёй гэтай справе і, перш за ўсё, у справе развіцця новых, дружэственных адносін паміж народамі нашай краіны, таварышу Сталіну належыць асобая, выключна высокая роля. Пры гэтым Сталін не толькі кіраваў развіццём нашай многанацияльнай Савецкай дзяржавы на працягу многіх год, але і тэарэтычна асветліў важнейшыя сучасныя праблемы нацыянальнага і каланіяльнага пытання, садзейнічаўшы і тут развіццю навуковых асноў марксізма-ленынізма.

У цяперашніх умовах усё гэта мае асоба важнае значэнне, асабліва ў сувязі з утварэннем дзяржаў народнай дэмакратыі і ростам нацыянальна-вызваленчага руху ў калоніях і залежных краінах. Верныя прычынам пролетарскага інтэрнацыяналізма, народы СССР развіваюць і няўхільна умацоўваюць брацкую дружбу і супрацоўніцтва з вялікім кітайскім народам, з працоўнымі ўсіх краін народнай дэмакратыі, дружэственыя сувязі з працоўнымі капіталістычных і каланіяльных краін, якія змагаюцца за справу міру, дэмакратыі і сацыялізма.

Дарагія таварышы, сябры!

У гэтыя цяжкія дні мы ўсе асабліва добра бачым і пастаянна адчуваем, якой магутнай, непахіснай і вернай апорай савецкага народа з'яўляецца наша Комуністычная партыя, яе сталёнае адліства, яе непарушныя сувязі з масамі працоўных. Наша партыя, следуючы заветам Вялікага Сталіна, дае нам ясны напрамак далейшай барацьбы за вялікую справу пабудовы комунізма ў нашай краіне. Мы павінны яшчэ цясней, яшчэ мацней згуртавацца вакол Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, вакол Савецкага Урада.

Бясмертнае імя Сталіна заўсёды будзе жыць у нашых сэрцах, у сэрцах савецкага народа і ўсяго прагрэсіўнага чалавецтва. Слава аб яго вялікіх справах на карысць і шчасце нашага народа і працоўных усяго свету будзе жыць у вякал!

Няхай жыве вялікае, усеперамагаючае вучэнне Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна!

Няхай жыве наша магутная сацыялістычная Радзіма, наш гераічны савецкі народ!

Няхай жыве вялікая Комуністычная партыя Савецкага Саюза!

Масква. Пахаванне Старшыні Савета Міністраў СССР і Сакратара Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза Генералісімуса І. В. Сталіна. На здымку: жалобны картэж на Краснай плошчы. Фота В. Савасцяняна. (Фотаронка ТАСС).

Іосіф Вісарыёнавіч СТАЛІН

Пахаванне Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна

9 сакавіка савецкі народ, усё прагрэсіўнае чалавецтва праводзіць ў апошні шлях саратніка і геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна, мудрага правадзіра і настаўніка Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. Тры дні падрад цякла басконца жывая чалавечая рака ў Калонную залу Дома Саюзаў, дзе была ўстаноўлена труна з цэлам Старшыні Савета Міністраў СССР і Сакратара Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза. Нічым не змерцелі яго глыбокае базмежнае любві працоўных нашай Радзімы да гварца народнага шчасця таварыша Сталіна, іх глыбокага смутку з поваду цяжкай утраты. Сотні тысяч людзей прайшлі перад трунай правадзіра ў гэтыя тры дні, дачы длаты на вернасць связчанаму сцягу Леніна—Сталіна.

Раніца 9 сакавіка. Апошнія гадзіны развітання... Льюцца гукі жалобных мелодый. Ія труны правадзіра вастаюцца яго сявакі і блізкія, партыйны і савецкі актыву сталеці, міністры, кіраўнікі зарубежных брацкіх комуністычных і рабочых партый. У зале знаходзяцца замежныя ўрадавыя дэлегацыі, якія прыбылі для прысутнасці на пахаванні І. В. Сталіна, главы пасольстваў і місій, унаўважаныя сваімі ўрадамі прадстаўляць іх на пахаванні. Кожныя дзве-тры минуты мяняцца ганаровая варта.

10 гадзін раніца. Ія труны становяцца верныя вучні і саратнікі Вялікага Сталіна — кіраўнікі Комуністычнай партыі і Савецкага Урада. Апошнія минуты развітання з правадзіром.

У 10 гадзін пяць минут таварышы Г. М. Маленкоў, Л. П. Берыя, В. М. Молатаў, К. Е. Варашылаў, Н. С. Хрушчоў, Н. А. Булганін, Л. М. Кагановіч, А. І. Мікаея беражна падмаюць на рукі труну з цэлам Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна і павольна накіроўваюцца да выхаду.

З Дома Саюзаў выносяць вянкi. Маршавы Савецкага Саюза, генералы нясуць на алах атласных падшачках арэны і медаі Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Уздоўж Ахотнага рада і Манежнай плошчы выстраіўся воінскі эскорт. Труна з цэлам таварыша І. В. Сталіна ўстанаўляецца на артылерыйскім лафете. На крышцы труны фуражка Генералісімуса Савецкага Саюза.

За труной ідуць члены сям'і нябожчыка, ідуць бліжэйшыя саратнікі правадзіра, кіраўнікі партыі і Савецкага Урада, маршавы і генералы Савецкай Арміі, ідуць

прыбыўшыя на пахаванне главы замежных дзяржаў і ўрадаў, якія ўначальваюць урадавыя дэлегацыі, а таксама главы дыпламатычных прадстаўніцтваў, унаўважаныя сваімі ўрадамі прадстаўляць іх на пахаванні І. В. Сталіна, і другія прадстаўнікі зарубежных краін.

Жалобная калона пад гукі пахавальнага марша павольна рухаецца да Краснай плошчы.

На Краснай плошчы сабраліся прадстаўнікі працоўных горада Масквы, дэлегацыі саюзных і аўтаномных рэспублік, краёў і абласцей. Тут прысутнічаюць прадстаўнікі вялікага кітайскага народа, краін народнай дэмакратыі, дэлегацыі і прадстаўнікі іншых краін.

На трыбуне — дыпламатычны корпус. У маўчанні замерылі выстраіўшыся часткі войск Маскоўскага гарнізона.

10 гадзін 45 минут. Жалобны картэж спыняецца ля Маўзалея. Схіляюцца баявыя сцягі, авенныя славы намерывучых перамог Савецкай Арміі, атрыманых у гадзі Вялікай Айчыннай вайны пад вядучымствам найвялікшага палкаводца ўсіх часоў і народаў таварыша І. В. Сталіна.

Труна знімаецца з гарматнага лафета і ўстанаўляецца на высокім постаменце, адрэпаіраваным чырвонымі і чорнымі палотніччамі.

Кіраўнікі партыі і Савецкага Урада, главы замежных дзяржаў і ўрадаў, якія ўначальваюць урадавыя дэлегацыі, а таксама главы дыпламатычных прадстаўніцтваў, унаўважаныя сваімі ўрадамі прадстаўляць іх на пахаванні І. В. Сталіна, кіраўнікі зарубежных брацкіх комуністычных і рабочых партый падмаюцца на трыбуну Маўзалея.

10 гадзін 52 минуты. Старшыня камііі на арганізацыі пахавання Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна тав. Н. С. Хрушчоў па даручэнні Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза і Савета Міністраў Саюза ССР аб'яўляе адкрытым жалобны мітынг, прысвечаны памяці Старшыні Савета Міністраў Саюза ССР і Сакратара Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза, Генералісімуса Савецкага Саюза Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна.

Першае слова прадстаўляецца Старшынёй Савета Міністраў СССР і Сакратару Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза таварышу Георгію Максіміліянавічу Маленкову.

Наступную прамову таварыш першы намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР таварыш Лаўранціў Паўлавіч Берыя.

Затым выступае з прамовай першы намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР таварыш Вячаслаў Міхайлавіч Молатаў.

11 гадзін 54 минуты. Тав. Н. С. Хрушчоў аб'яўляе жалобны мітынг, прысвечаны памяці Старшыні Савета Міністраў СССР і Сакратара Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі Савецкага Саюза Генералісімуса Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна, закрытым.

Кіраўнікі Комуністычнай партыі Савецкага Саюза і Савецкага Урада, кіраўнікі зарубежных брацкіх комуністычных і рабочых партый сходзяць з трыбуны Маўзалея. Таварышы Г. М. Маленкоў, Л. П. Берыя, В. М. Молатаў, К. Е. Варашылаў, Н. С. Хрушчоў, Н. А. Булганін, Л. М. Кагановіч, А. І. Мікаея падмаюць труну і павольна нясуць яе ў Маўзалея, над уваходам у які напісаны два басконца дарагія бессмертныя імёны:

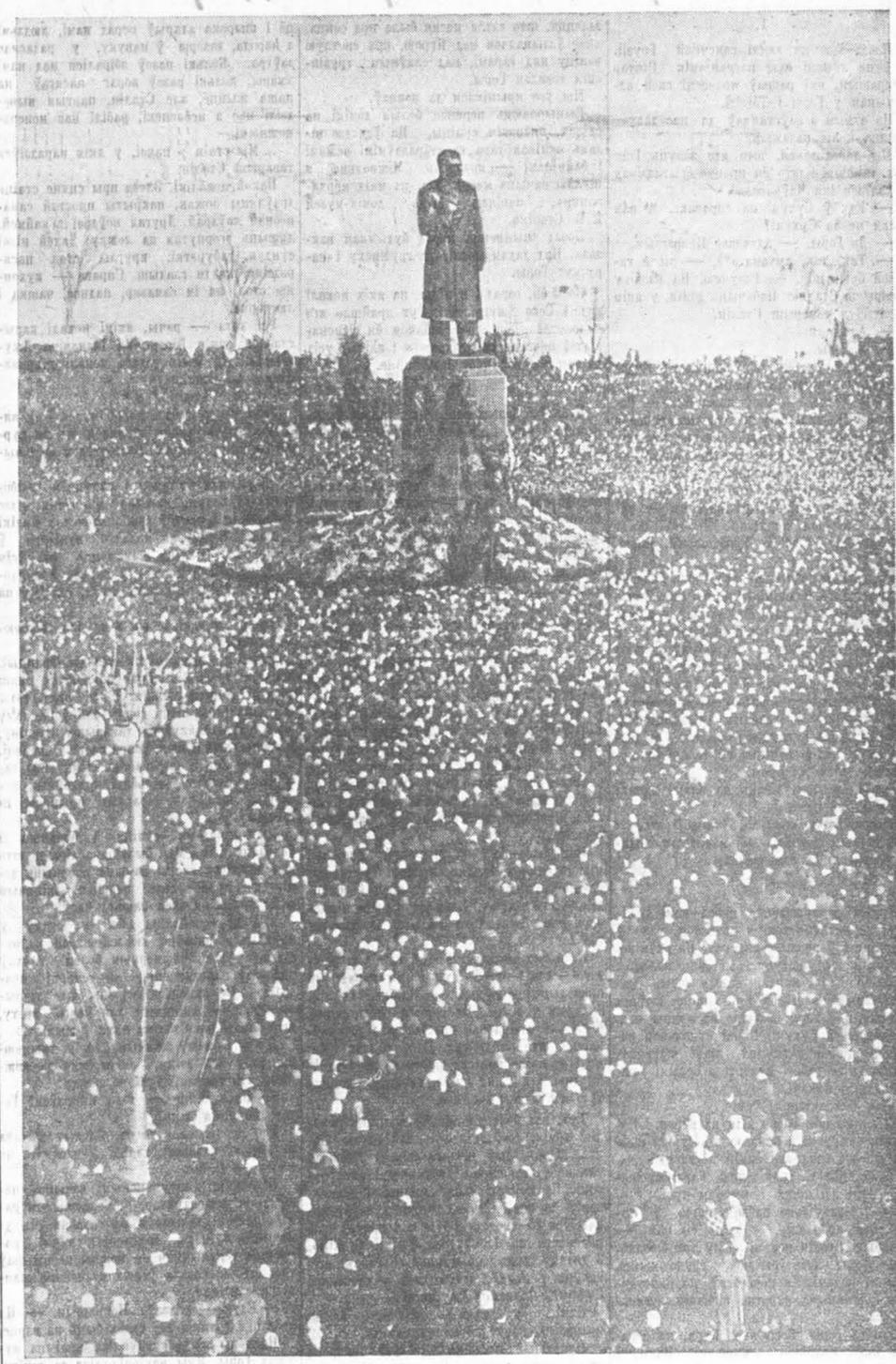
ЛЕНІН
СТАЛІН

Грымязь трыццаць залпаў артылерыйскага салюта... Гадзінік на Спаскай вежы Кремля б'е дванаццаць разоў. Над Масквой, над усёй Савецкай краінай на працягу трох минут працяжна гудуць гудкі фабрык, заводаў, паравозаў, параходаў... Радзіма салютуе вялікаму бацьку і настаўніку народаў. Усюды — ад берагоў Балтыкі да Курільскай грады, на усёй савецкай зямлі, на пяць минут спыніліся работы ўсе прадпрыемствы, замер рух павозаў, спыніліся параходы, аўтамабілі... Краіна глыбока смуткуе аб вялікай утрате. Але імя Сталіна, справа Сталіна — бессмертныя. Сталін будзе вечно жыць у сэрцы народа, у яго справах у імя комунізма.

Жалобная мелодыя амяняецца велічавым ўрачыстым гукам Дзяржаўнага Гімна Савецкага Саюза.

Кіраўнікі партыі і ўрада зноў падмаюцца на трыбуну Маўзалея. Перад Маўзалеём, чаканчы крок, праходзяць войскі, высокая ў небе чоткім строем пралятаюць самалёты. Адаюцца апошнія воінскія ўшанаванні вялікаму правадзіру і палкаводу Іосіфу Вісарыёнавічу Сталіну.

(ТАСС).

На Цэнтральнай плошчы ў Мінску ў дзень пахавання таварыша І. В. Сталіна 9 сакавіка 1953 года.

Ён жыве з намі!

Дзевятае сакавіка.
Цэнтральная плошча Сталіні. У жалобным убранні манумент Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна. Усе гэтыя дні ад відна да позняй ночы да яго ідуць басконца патокі людзей, тысячы людзей, азмучонных глыбокім шчытасцем, ідуць, каб пакланіцца светлым памяці вялікага настаўніка і правадзіра.
Настаў апошні дзень развітання.
Гучаць над горадам жалобныя маршы. Іны перад лясамі і ракамі дзятваюць сюды з роднай Масквы, дзе ў апошні шлях адышоў наш любімы бацька Іосіф Вісарыёнавіч Сталін.
Ідуць людзі. Тысячы мінчан збіраюцца тут, каб блыць шчыльна адзін да аднаго, каб блыць і старацца і даць. І рабочыя і навіскоўцы. І абліжкі і владзкі.
Вось малы хлопчык прывёз да саначках заліную палыму. Ён разам з маці прабі-

раецца да манумента. А побач — мужчына з непакрытай галавой, азмучонны горад вялікай утраты. Усе прышлі сюды, каб пакланіцца ў вернасці партыі і Савецкаму Ураду перад велічым вобразам мудрага правадзіра і настаўніка, які будзе вечно жыць у сэрцах працоўных.
Базмежнае любві беларускага народа да правадзіра. Жывыя кветкі і вянкi агуляюць яго манумент. Гэтыя кветкі — агонь нашых сэрцаў, вельнік вяноў — краса партызанскіх лясоў — ад усёй беларускай зямлі, прыціхшай у жалобе.
Дванаццаць гадзін дня.
Грымязь гарматы пахавальнага салюта над Мінскам. Загудзі гудкі. Уся зямля адгужулася Маскве.

Вялікі Сталін пакінуў нас у пачатку сакавіка — на парозе вясны. Па-вясеннаму глядзіць сонца на рыштванні ўзнятага з руін і палышччаў горада. Дзякуючы сталінскім клопам вырасілі тут гігант-заводы. Выраслі і яшчэ будуць расці заліную палыму. Ён разам з маці прабіраецца да манумента. А побач — мужчына з непакрытай галавой, азмучонны горад вялікай утраты. Усе прышлі сюды, каб пакланіцца ў вернасці партыі і Савецкаму Ураду перад велічым вобразам мудрага правадзіра і настаўніка, які будзе вечно жыць у сэрцах працоўных.
«Наша магутная Радзіма, — казаў таварыш Г. М. Маленкоў на XIX з'ездзе Комуністычнай партыі Савецкага Саюза, — знаходзіцца ў росквіце сваіх сіл і ідзе да новых поспехаў. У нас ёсць усё неабходнае для пабудовы поўнага комуністычнага грамадства. Прыродныя багаці Савецкай краіны невяжарныя. Наша дзяржава даказала сваю здольнасць выкарыстаць гэтыя велізарныя багаці на карысць працоўных. Савецкі народ паказаў сваб ўменне будаваць новае грамадства і ўпэўнена глядзіць у будучае.
На чале народаў Савецкага Саюза стаіць выпрабаваная і дагараваная ў баях партыя, якая ніўхільна праводзіць ланіска-сталінскую палітыку».
Дык за справу, таварышы, наперад!
Іван ГРАМОВІЧ.

Уславім веліч сталінскай эпохі

Савецкі народ, усё чалавецтва развіталася з вялікім геніем, які асаціў усім народам шлях у светлую будучыню. Вялікі боль у нашых сэрцах, вялікі смутак і жалоба.

Але савецкі народ не апусціў рук, не ўпаў у паніку. Мы ведаем: Сталін памёр, але справа яго жыве і будзе жыць алевечна! Мы ведаем, што таварыш Сталін выхавалі вялікую катаргу кіраўнікоў ланіска-сталінскага тыпу, мудрых і прэстых, якія ўсе свае сілы і ўсе свае жыццё аддаюць служэнню працоўнаму народу.
Нас усіх у дні цяжкага гора ўнеўма мудрая Пастанова Сумеснага пасаджана Пленума ЦК, Савета Міністраў і Праўдзімума Вярхоўнага Савета СССР. Нас унеўма паведзана ў тое, што на чале нашага Савецкага Урада стаў ланіч чына таварыша Сталіна, яго бліжэйшы друг — таварыш Георгій Максіміліянавіч Маленкоў.
У сваіх прамовах на жалобным мітынгу, прысвечаным памяці таварыша Сталіна, кіраўнікі нашай партыі і ўрада таварышы Маленкоў, Берыя і Молатаў заклікалі савецкі народ ланіч чына згуртавана да кол магутнай партыі Леніна — Сталіна, акол яе Цэнтральнага Камітэта і Савецкага Урада, мабілізаваць усё свае сілы і энэргію на перамогу комунізма. Над трунай любімага настаўніка і правадзіра савецкія людзі далі непорушную клятву вернасці вялікай справе Сталіна, вернасці Сталінскаму Цэнтральному Камітэту.
Над кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна савецкі народ будзе ўпэўнена будаваць комунізм, цвёрда стаіць на чале народаў свету ў іх барацьбе за мір, за дэмакратыю, за нацыянальную незалежнасць.
Беларускія савецкія пісьменнікі запэў-

няюць Цэнтральны Камітэт, што накіруюць усю сваю энэргію, усё свае здольнасці і талант для напісання твораў, вартых вялікай сталінскай эпохі і гераічнага савецкага народа. У сваіх творах мы ўславім светлы вобраз геніяльнага правадзіра І. В. Сталіна і велічынны перамогі савецкага народа, дасягнутыя пад яго мудрым кіраўніцтвам, уславім магутную Комуністычную партыю. Нашы творы павінны выхоўваць мужных, смелых будаўнікоў комунізма, якія-б не баяліся ніякіх цяжкасцей і перашкод. У сваіх творах мы павінны шматгранна і праўдліва адлюстраваць жыццё савецкіх людзей у яго тыповых і характэрных правах. Такіх твораў ад нас прабаваў Вялікі Сталін, такіх твораў ад нас прабаваў Сталінскі Цэнтральны Камітэт.

А для гэтага нам трэба падняць ва новую, вышэйшую, ступень усю нашу работу.
Для гэтага мы павінны яшчэ больш настойліва і ўпарта авалодаць вялікім вучэннем Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна.

Мы не павінны забываць, што нам прадстаіць вялікі аказанне — даказаць беларускай літаратуры і мастацтва ў Маскве. У адказны час мы будзем выступаць у сталеці нашай вялікай Радзімы, у горадзе працаваў Сталін, дзе ў Маўзалеі ляжыць ён побач з Леніным. Усё гэта абавязвае нас яшчэ больш узмацніць падрыхтоўку да даказаў.

Мы павінны пісаць лепш, чым пісалі дагэтуль, мы павінны лепш працаваць на ўсіх участках, куды паставіла нас партыя.

Іван ШАМЯКІН.

Развітваючыся з правадзіром

Вестка аб смерці Іосіфа Вісарыёнавіча Сталіна напоўніла сэрцы савецкіх людзей глыбокім смуткам. Адышоў ад нас саратнік Леніна, вялікі зодчы комунізма, мудры правадзір Комуністычнай партыі і ўсяго савецкага народа.

Іосіф Вісарыёнавіч Сталін зрабіў велізарны ўклад у справу развіцця савецкага мастацтва, узброіўшы яго метадам сацыялістычнага рэалізма. Дзякуючы бацькоўскім клопам таварыша Сталіна, пад яго мудрым кіраўніцтвам савецкая музыка назаўсёды пазбылася ад пагубных уплываў гнілой музыкі капіталістычнага свету і трывала стала на шлях рэалізма і народнасці.

Уд. АЛОУНІКАУ.

Справа Леніна—Сталіна непераможна

Партыя вуснамі таварышаў Маленкова, Берыя і Молатава запэўніла народ, што яна будзе цвёрда, непахісна весці справу па-ленінску, па-сталінску.

Мы верым, што так яно будзе, як верылі мы заўсёды сваёй партыі.

Мы з'яднаем нашы рады вакол ЦК Комуністычнай партыі Савецкага Саюза, ЦК Савецкага Урада і таварыша Георгія Максіміліянавіча Маленкова, які з'яўляецца верным вучнем Леніна, таленавітым арганізатарам і бліжэйшым саратнікам таварыша Сталіна.

Прамова таварыша Маленкова напаянае нашы сэрцы верай у наша светлае заўтра, верай у нашу канчатковую перамогу. «У свеце няма такіх сіл, — гаварыў тав. Маленкоў на XIX з'ездзе КПСС, — якія маглі-б спыніць наступальны рух савецкага грамадства. Наша справа непереможная. Трэба моцна трымаць руль і ісці сваім шляхам, не падаючыся ні правакацыям, ні запалоўванням».

Наша партыя — партыя мірных стваральных спраў. Але яна не пахоўваецца пад коўра, яна ўпэўнена павязе нашу краіну толькі наперад, толькі да комунізма, які будзе пабудаваны і з'явіцца помнікам ланічму ролізму і любімаму І. В. Сталіну.

Дзеляні нашай партыі, справы і планы нашай партыі, як і жыццё і праца ўсяго савецкага народа, праходзяць на рачах усёго свету. Мы робім сваю справу і будзем рабіць яе надалей чыста і адкрыта. Імя нашай справы — праўда. Іе нельга ніякімі сладамі забіць, яе нельга запалохаць. Наша ланіска-сталінская справа непереможная.

У нас, беларускіх савецкіх пісьменнікаў, няма і быць не можа іншых задач, іншых інтарэсаў, іншых спраў, як задачы і справы нашага народа, нашай партыі. Мы будзем нахвонна і смагацна прадаўжаць сваю працу, дапамагаць сваёй творчасцю партыі і ўраду ў ажыццяўленні вялікіх планаў будаўніцтва комунізма ў нашай краіне.

Павел КАВАЛЕУ.

З думай аб правадзіру

Каму скажу, што не ўстрымацца мне? У кожнага зайшоў сэрца плачам. Ён быў за ўсё на свеце нам радней. І ўжо яго ў жытых мы не пабачым.
У кожнага душу па берагі Невыказана боль і жаль напоўніў... І воль убранны ў кветкі і сцягі Учора — манумент, сягоння — помнік.
Яшчэ ляжыць глыбокі снег кругом. І дрэвы ў іслі стаіць у ранні,

Але ў вянках ля помніка яго Вясна цвіце і базам і геранію.
Адуць расціўшы бэз у гэты час? Але яно нікога не адзіляла: Прэ Сталіну усё цыло у нас, Не толькі кветкі — шчасце расцівала.
Ды кветкі што? Каб, здэцца, толькі мог, З грудзей-бы выняў і паклаў-бы сэрца. Здаецца, каб жыццё яму зборю, — З нас кожны для яго гатуў памерці...

А над зямлёю напылі ўшмер Трывожныя гудкі ў жалобным маршы... Усё жыццё аддаў нам правадзір, Ён будзе з намі жыць у сэрцах нашых
І асвятляць наступныя выкі... А нам ісці і данісці да мэты Сцяг нашай партыі, вялікі сцяг, які Узняў высока ён на-над сусветам.

Ніна ТАРАС.

Шчыльнай рады вакол вялікай партыі Леніна — Сталіна!

На радзіме правадыра

1.

Поезд ідзе па землі сонечнай Груаі. У купа і намі едзе пагранічнік Віктар Некрашын, які ратуе прывесці свой апачышак у Горы і Тбілісі.

На адным з паўстанкаў да нас дачувацца новы пасажыр.

Мы даведаемся, што яго завуць Гогэ Вахлашвілі і што ён працуе бригадзірам у калгасе імя Чаўчавадзе.

— Еду ў Сухумі па справах. А вам часам не да Сухумі?

— Да Горы, — адказвае Некрашын.

— Так, так, амханаго*, — ківае галавой бригадзір. — Разумею. На радзіму таварыша Сталіна. Пабачыць домік, у якім нарадзіўся таварыш Сталін.

— Але, так.

— У Горы...

Ладная ўсешка з'яўляецца на твары бригадзіра, вочы дэляецца.

— У Горы, — зноў кажа ён. — Разумею. Я, калі быў на фронце, таксама думаў: вярнуся — перш-на-перш з'яджу, пачуу домік, у якім Сталін нарадзіўся.

Два разы ездзіў... Помню, выходжу з поезда — на пероне стаіць людзі, гаворчыць не па-нашаму. Пачаў распытваць — русмыны. Работчыя, моладзь... Як-жа шмат людзей туды едзе. З Чэхаславакіі, Карэі, Кітая...

Некрашын распытвае пра Горы. Размова ажывае. Гогэ Вахлашвілі пачынае ўспамінаць Мінск, у якім ён служыў у апошнія дні вайны. Тут і ён ўжо ўключалася ў размову, і бригадзір, часта паўтараючы слова «амханаго», просіць раскажаць, які Мінск сёння. Для яго навіна, што Совецкая вядуца цяпер называецца прэспектам імя Сталіна. Аказваецца, Вахлашвілі памішч горад і, калі я раскажваю, як выглядаў першы вуліцы, ён толькі сцвярдальна ківае галавою.

— Мінск аднаўляецца па плане самога Сталіна, — кажа ён.

Мы доўга гаворым аб аўтамабільным і трактарным заводзе, аб магучых спецыялізацыянальных самазаводах.

Груаі раскрываецца перад намі рапцом, вымытае высіненні дэжжам, уся ў агляніне і ў першыя кветка. На раўніне, па якой ідзе чыгунка, відуць зялёныя альпійскія і мандарынавыя сады, параскаваныя па сідлах гор; пвіце жоўтага акацыя, і ў вагон залітае яе моцны пах.

Наказвае Сухумі. Паркі суцэльнай жалёнай спяной цацкіцы паўз чыгунку, хаваныя за сабою палацы з белымі каланадзі і аркамі.

Гогэ Вахлашвілі ўстае.

Мы выходзім разам з ім на перон. Павільён суцэльнага вакала з вострым шпілем узверсе захаляе сваёй лёгкасцю.

Вахлашвілі спынаецца. Развітаючыся з намі, ён моцна цісне нам рукі.

— Не забудзьце пабачыць яшчэ ў гарышскай крэпасці, — райчы ён нам. — Таварыш Сталін вельмі любіў там быць.

... Поезд ідзе ўсю ноч, грукочы на стыхах коламі. Я пераедаду, па паўстанкаў і стаячыя каротка сігналіцы электравоза.

Вяліка Горы. Вось яна, Кура, на берагах якой прайшло маленства Вялікага Сталіна.

На двары яснее, вось-вось узыйдзе сонца. У дальнім кудзе вагона моладзь заспявала грузінскаму народнаму песню.

Я не ведаю грузінскай мовы, але мне

*) Амханаго — друг, сябра.

звясцта, што гэтая песня была пра сонца, якое ўздыхалася над Курою, пра светлую роніцу над гарамі, над слаўным грузінскім горадам Горы.

Мы ўсе прынімаем да вочнаў.

Выныраюць першыя белыя домікі на схілах, шырокія вуліцы. На ўсходзе відаць вялікая гара са старадаўнімі вежамі і байніцамі — крэпасць. Міжвольна я шукаю вачыма месца, дзе, па маім меркаванні, павінен быць домік-музей І. В. Сталіна.

Поезд спынаецца перад будынкам вакала. Над дахам надпіс па-грузінску і па-руску: Горы.

Вось ён, горад і вуліцы, па якіх некалі хадыў Сосо Джугашвілі. Тут прайшоў яго маленства. Тут яшчэ юнаком ён узненавідзеў царскае самадзяржаўе і кляўся ўсёй на смелую барацьбу і змаганне.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Усё гэта — рэчы, якія некалі карысталася сям'я Вісарыяна Іванавіча Джугашвілі. Да ўсяго гэтага некалі дэкаравалася рука Сталіна.

Слова рабочих

9 сакавіка. Красная площадь, Москва.

Таланавіты вучань Вялікага Леніна, друг і саратнік Вялікага Сталіна Георгій Максіміліянавіч Маленкоў да трынаццаці гадоў жыцця чалавечтву даў клятву на вернасць справе партыі Леніна—Сталіна, на вернасць вялікай справе пабудовы камунізму.

Не было ў гэты жалобны дзень у Мінску прапрыетарства, устаноў, арганізацый, дзе-б не адбыліся мітынгі. Больш 166 тысяч мінчан удзельнічалі ў мітынгі, на якіх яны адзінодушна выказалі сваю гаювасць і шчырую ахвоту згуртавацца вакол Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Совецкага Саюза і Совецкага Урада, сваю непарунную веру ў ажыццяўленне сталінскіх ідэй пабудовы камуністычнага грамадства, рашымасць сваёй самаадданай працы, усім жыццём сваім мацаваць магучасць вялікай маці-Радзімы.

На мітынгі мінскіх трактаразаводцаў сабралася больш васьмі тысяч рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічных работнікаў. Выступаюць токар кавальскага цыха стыханапеч т. Аляксееў, галоўны інжынер т. Прохараў, работніца т. Спасава.

— Вялікі наш смутак, — кажаў т. Аляксееў, — але не зломіць нас гора. Пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта партыі Леніна—Сталіна і Совецкага Урада мы непахісна будзем працаваць пераможнаю справаю камунізму. Мы стойка, з унятай галавой пераносім наша гайбокае гора, бо ведаем, што Цэнтральны Камітэт і Родны Урад аддадуць усе свае сілы для нашай умцавання магучасці Совецкай Радзімы, захавання міру, росквіту шчаслівага народа. Мы, рабочыя буйнейшага індустрыяльнага гіганта Совецкай Беларусі, гораца ўхваляем мерарпрыемствы, прынятыя саратнікамі і вучынімі Вялікага Сталіна па бесперабойнаму кіраўніцтву партыі і краіны. Няма такой сілы на зямлі, якая магла-б пахіснуць нашу рашымасць упунына і смеа іці па шляху да камунізму, на якому нас вядзе ЦК КПСС! Мы з часцю выканаем свой абавязак перад вялікім правадыром і настаўнікам таварышам Сталіным, ажыццявіў яго заветы: зварыць пабудову камунізму!

На мітынгу было прынята пісьмо трактаразаводцаў Цэнтральнаму Камітэту Камуністычнай партыі, Совету Міністраў Саюза ССР і Празідэнтуму Вярхоўнага Совецкага СССР, у якім будаўнікі праслаўляюць беларускіх трактараў клянуцца на вернасць партыі, на вернасць народу.

Многалюды мітынг адбыўся і на Мінскім мотавелазаводзе. У ім удзельнічалі больш трох тысяч рабочых і служачых, і слова іх было такім-жа шчырым, як і слова трактаразаводцаў. У пісьме, адрасаваным кіраўнікам партыі і Урада, мотавелазаводцы адзінодушна заявілі:

— З удзячнасцю сустрапі мы рашанні партыі і Урада па далейшаму умцаванню кіраўніцтва краіны і народа. Мы гораца ўхваляем назначэнне на пост Старшынні Савета Міністраў СССР таланавітага вучня Вялікага Леніна і вернага друга, выхаванца Вялікага Сталіна — Георгія Максіміліянавіча Маленкова і запэўніваем нашу родную партыю, наш Совецкі Урад, што не папхнузем сіа да самаадданай барацьбы за пабудову камунізму. Самым каштоўным помнікам вялікаму правадыру

і настаўніку будзе наша паённая праца на карысць Айчыны.

Больш трох тысяч працоўных сабралася ў гэты дзень і на мітынг рабочых і служачых трыста «Аўтапрабуд». Прадславаўшы стыханаўцы, імені і справы сваёй вядомай ўсёй распуіцы, выказвалі сваё бязмежны смутак з поваду вялікай утраты і непарунную гаювасць і шчырую ахвоту згуртавацца вакол Цэнтральнага Камітэта партыі і Совецкага Урада.

Пачуўдзі ўсіх будаўнікоў у гарачай пранікнёнай прамове перадаў стыханапеч бригадзір тынкоўшчыкаў т. Сіманянак. Ён казаў:

— Мы клянемся, што з патраенай энергіяй будзем працаваць, каб поўнасцю выканаць геніяльныя планы нашага бацькі, настаўніка і друга Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна. Просты і ясны наш шлях і светлую будучыню — у камунізм. І па гэтым шляху, непахісна і шчыра, мы пойдзем толькі наперад і наперад, улад па партыі нашай, за стойкімі і мужнымі сталінцамі, кіраўнікамі партыі і Урада. Няма такой сілы, якая здолела-б зварыць нас з гэтай шляху.

Тут-жа, на мітынгу, стыханаўцы-будаўнікі ўзялі на себе новыя, павышаныя абавязальнасці па